

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

20 02 20 17 р.

м. Київ

№ 261

Про затвердження
Примірного порядку формування
рейтингу успішності студентів,
курсантів невійськових вищих навчальних
закладів (наукових установ)
для призначення академічних стипендій

На виконання пункту 13 Порядку призначення і виплати стипендій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 р. № 882 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1050),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Примірний порядок формування рейтингу успішності студентів, курсантів невійськових вищих навчальних закладів (наукових установ) для призначення академічних стипендій, що додається.
2. Вищим навчальним закладам (науковим установам) до 22 лютого 2017 року затвердити правила призначення академічних стипендій у вищому навчальному закладі (науковій установі).
3. Взяти до відома, що рейтинги успішності студентів, курсантів для призначення академічних стипендій за результатами першого семестрового контролю 2016/17 навчального року формуються відповідно до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1050.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Ковтунця В. В.

Міністр

Л. М. Гриневич

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти
і науки України

«20» 02 2017 р. № 261

ПРИМІРНИЙ ПОРЯДОК

формування рейтингу успішності студентів, курсантів невійськових вищих навчальних закладів (наукових установ) для призначення академічних стипендій

1. Цей Примірний порядок застосовується вищими навчальними закладами (науковими установами) державної та комунальної форми власності, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти за денною формою навчання ступенів бакалавра, магістра (крім осіб, які навчаються за спеціальностями галузі знань «Державне управління» або спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» за замовленням Нацдержслужби), освітньо-кваліфікаційних рівнів молодшого спеціаліста, спеціаліста, і державними науковими установами, які здійснюють підготовку магістрів, і використовується для розроблення Правил призначення академічних стипендій.

Порядок формування рейтингу успішності у вищому навчальному закладі є складовою Правил призначення стипендій у вищому навчальному закладі відповідно до Порядку призначення і виплати стипендій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 р. № 882 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1050) (далі – Порядок).

Правила призначення академічних стипендій у вищому навчальному закладі (науковій установі) затверджуються його вченою (педагогічною) радою за погодженням з органом студентського самоврядування та первинною профспілковою організацією осіб, які навчаються (за наявності), а також оприлюднюються не пізніше ніж за тиждень до початку навчального семестру.

Академічні стипендії в підвищеному розмірі призначаються:

студентам, курсантам невійськових вищих навчальних закладів (далі – студентам, курсантам), які досягли особливих успіхів у навчанні;

студентам, курсантам, які навчаються за спеціальностями (спеціалізаціями), визначеними переліком спеціальностей (спеціалізацій), затвердженим у встановленому порядку (для старших курсів – з урахуванням Акту узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем)).

2. Цей Примірний порядок не стосується призначення академічних стипендій особам, які є іноземцями і навчаються у вищих навчальних закладах

України згідно з угодами про міжнародну академічну мобільність, виплата стипендій яким може здійснюватися за рахунок власних надходжень відповідного навчального закладу.

3. Вищі навчальні заклади (наукові установи) мають право відступити від положень цього Примірного порядку і врегулювати відповідні питання самостійно за умови дотримання положень Закону України «Про вищу освіту» та відповідних актів Кабінету Міністрів України.

4. Вищі навчальні заклади (наукові установи) розраховують обсяг коштів, необхідних для забезпечення виплати академічних стипендій на основі рейтингу успішності студентів, курсантів у помісячному розрізі з урахуванням:

розмірів академічних стипендій, затверджених у встановленому порядку Кабінетом Міністрів України;

видатків на виплату академічних стипендій, затверджених навчальному закладу (науковій установі) у встановленому порядку;

затвердженого керівником навчального закладу (наукової установи) реєстру осіб, яким в установленому порядку призначені академічні стипендії за результатами останнього навчального семестру, та їх успішності;

реєстру осіб, які відповідно до рішення керівника навчального закладу (наукової установи) протягом певного періоду зберігають право на отримання академічних стипендій;

необхідності здійснювати індексацію академічних стипендій у встановленому законодавством порядку;

інших визначених законодавством випадків.

5. Помісячний обсяг коштів, затверджений навчальному закладу (науковій установі) у встановленому порядку, повинен забезпечувати виплату академічних стипендій:

встановленому згідно з пунктом 13 Порядку ліміту стипендіатів, включаючи осіб, які займають найвищі рейтингові позиції і мають право на призначення академічних стипендій за особливі успіхи у навчанні, а також, студентів, курсантів, які відповідно до законодавства мають право на отримання академічних стипендій одночасно з соціальними;

за особливі успіхи у навчанні, що засновані Президентом України, Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України, розміри та порядок призначення яких визначаються окремими нормативно-правовими актами;

особам, призваним на військову службу у зв'язку з оголошенням мобілізації, протягом строку перебування на військовій службі та після поновлення в установленому порядку на навчання на строк до місяця завершення першого після поновлення на навчання семестрового контролю включно або завершення навчання – у розмірі, встановленому за результатами навчання в останньому перед призовом навчальному семестрі;

особам, які протягом попереднього навчального семестру отримували академічну стипендію і внаслідок тимчасової непрацездатності, підтвердженої довідкою закладу охорони здоров'я, не склали семестровий контроль у строк, визначений навчальним планом; а також, перерахунок коштів та виплату

академічної стипендії у повному обсязі в разі її призначення після ліквідації академічної заборгованості після припинення тимчасової непрацездатності;

особам, які реалізували право на академічну мобільність, і щодо яких стипендіальною комісією прийнято позитивне рішення стосовно виплати у повному обсязі академічної стипендії, яка не була виплачена за весь період їх навчання за програмою академічної мобільності в іншому навчальному закладі на території України чи поза її межами відповідно до абзацу восьмого пункту 14 Порядку;

особам, які є іноземцями, навчаються у вищих навчальних закладах відповідно до міжнародних договорів України або актів Кабінету Міністрів України, виплата стипендій яким здійснюються відповідно до зазначених документів, у разі якщо такими документами передбачена виплата академічних стипендій.

Крім того, обсяг коштів, зазначений в абзаці першому цього пункту, повинен забезпечувати здійснення індексації академічних стипендій у встановленому законодавством порядку, та виплату академічних стипендій в інших визначених законодавством випадках.

6. До зобов'язань з виплати академічних стипендій студентам, курсантам, сформованих у поточному місяці, належать:

сформовані в поточному місяці на основі рейтингу успішності студентів, курсантів за результатами семестрового контролю до місяця, в якому закінчується складання наступного семестрового контролю або закінчення навчання включно, або на поточний місяць;

сформовані в поточному місяці перед особами, які мають право на призначення академічної стипендії після ліквідації академічної заборгованості до місяця, в якому закінчується складання наступного семестрового контролю або закінчення навчання включно, або на поточний місяць.

7. Ліміт стипендіатів визначає відсоток студентів, курсантів, які навчаються за державним (регіональним) замовленням на певному факультеті (інституті, відділенні), курсі за певною спеціальністю (напрямом підготовки), і набувають право на призначення академічної стипендії на строк до місяця завершення наступного семестрового контролю включно або завершення навчання.

Вчена (педагогічна) рада вищого навчального закладу у встановленому законодавством порядку визначає:

загальний ліміт стипендіатів – відсоток стипендіатів, яким призначається академічна стипендія на основі здобутого ними рейтингового бала (включаючи академічну стипендію за особливі успіхи в навчанні) – однаковий для всіх факультетів (інститутів, відділень), курсів та спеціальностей (напрямів підготовки);

ліміт стипендіатів, яким призначатиметься академічна стипендія за особливі успіхи в навчанні на основі здобутого ними рейтингового бала, – може бути різним для факультетів (інститутів, відділень), курсів та спеціальностей (напрямів підготовки);

ліміт стипендіатів з числа осіб, які зараховані на перший рік навчання і яким до першого семестрового контролю буде призначатися академічна стипендія на підставі конкурсного бала, здобутого під час вступу до навчального закладу.

8. Конкретна кількість стипендіатів, які навчаються на певному факультеті (інституті, відділенні), курсі за певною спеціальністю (напрямом підготовки) і яким на наступний навчальний семестр буде призначена академічна стипендія (включаючи академічну стипендію за особливі успіхи в навчанні), визначається стипендіальною комісією шляхом округлення до цілого числа в бік зменшення добутку ліміту стипендіатів, визначеного відповідно до пункту 7 Примірного порядку, на фактичну кількість студентів, курсантів денної форми навчання, які навчаються за державним (регіональним) замовленням на певному факультеті (інституті, відділенні), курсі за певною спеціальністю (напрямом підготовки) станом на перше число місяця, наступного за датою закінчення семестрового контролю або приступили до навчання через десять днів після його початку (для студентів першого року навчання).

У разі одночасної наявності на певному факультеті (інституті, відділенні), курсі за певною спеціальністю (напрямом підготовки) студентів, курсантів, які навчаються за повним та скороченим строками навчання, конкретна кількість стипендіатів встановлюється окремо для кожної з таких категорій відповідно до визначеного згідно з пунктом 7 Примірного порядку.

Стипендіальна комісія може приймати рішення щодо встановлення єдиного ліміту стипендіатів для студентів, курсантів, які навчаються на різних курсах та/або факультетах (інститутах) за певною спеціальністю (напрямом підготовки), якщо такі особи навчаються за однаковими навчальними планами.

У разі наявності тільки чотирьох осіб на одному факультеті (інституті, відділенні), курсі за певною спеціальністю (напрямом підготовки) встановлюється, що кількість стипендіатів складає одну або дві особи за рішенням стипендіальної комісії. У разі наявності тільки двох осіб на одному факультеті (інституті, відділенні), курсі за певною спеціальністю (напрямом підготовки) встановлюється, що кількість стипендіатів складає одну особу. У разі наявності тільки однієї особи кількість стипендіатів встановлюється стипендіальною комісією залежно від рівня її успішності.

9. В межах коштів, затверджених вищому навчальному закладу на виплату академічних стипендій, стипендіальна комісія може приймати рішення про збільшення раніше встановлених лімітів стипендіатів (у межах діапазону ліміту стипендіатів, встановлених абзацом сімнадцятим пунктом 13 Порядку).

10. Студентам, курсантам, які навчаються на останньому курсі за спеціальностями (напрямами підготовки), для яких навчальними планами не передбачено семестрового контролю в останньому навчальному семестрі, академічні стипендії призначаються за результатами попереднього навчального семестру до закінчення навчання.

11. Рейтинг успішності студентів, курсантів першого року навчання усіх ступенів (освітньо-кваліфікаційних рівнів) для призначення академічних

стипендій до підведення підсумків першого семестрового контролю, формується на підставі конкурсного бала, отриманого ними під час вступу на навчання.

12. Рейтинги успішності студентів, курсантів для призначення академічних стипендій на наступні навчальні семестри складаються за результатами останнього семестрового контролю на кожному факультеті (інституті, відділенні), курсі і за кожною спеціальністю (напрямом підготовки) на підставі підсумкових оцінок з дисциплін (навчальних предметів), захистів курсових робіт (проектів) та звітів з практики з урахуванням участі у науковій, науково-технічній діяльності (творчій активності для мистецьких спеціальностей), громадському житті та спортивній діяльності. Перелік показників оцінювання навчальних досягнень включає всі екзаменаційні оцінки з обов'язкових дисциплін (предметів), а також може включати екзаменаційні оцінки з вибірових дисциплін, оцінки за диференційовані заліки, курсові роботи (проекти), захисти практик тощо. Перелік таких показників встановлюється вченою радою факультету, інституту (педагогічною радою вищого навчального закладу) не пізніше початку семестру.

13. До рейтингу успішності включаються всі студенти, курсанти, які навчаються за певною спеціальністю (напрямом підготовки) та курсі в межах одного факультету (інституту, відділення) за денною формою навчання, крім осіб, які:

протягом навчального семестру до початку семестрового контролю або під час семестрового контролю отримали незадовільну підсумкову оцінку або не з'явилися на контрольний захід без поважної причини з будь-якої дисципліни (навчального предмета), захисту курсової роботи (проекту), звіту з практики, у тому числі в разі успішного повторного складання контрольного заходу з метою покращення отриманої раніше оцінки;

до дати завершення семестрового контролю, визначеної навчальним планом, не склали семестровий контроль з будь-якої дисципліни (навчального предмету), не захистили курсової роботи (проекту), звіт з практики, крім випадку, передбаченого абзацом п'ятим пункту 5 Примірного порядку;

виконали навчальне навантаження в кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС) за поточні навчальний рік, навчальний семестр або з початку навчання в обсязі, меншому ніж мінімальний норматив, встановлений (робочим) навчальним планом для відповідного факультету, семестру та спеціальності (напряму підготовки).

Наприклад, для восьмисеместрової програми з підготовки бакалавра може бути встановлений такий мінімальний норматив: 1 семестр – 30 кредитів, 2 семестр – 55 кредитів, 3 семестр – 80 кредитів, 4 семестр – 110 кредитів, 5 семестр – 140 кредитів, 6 семестр – 175 кредитів, 7 семестр – 210 кредитів, 8 семестр – 240 кредитів ЄКТС.

14. Рейтинговий бал студента, курсанта розраховується за формулою:

$$R = a * \frac{k_1 O_1 + k_2 O_2 + \dots + k_n O_n}{K * O} + b,$$

де: a – максимальна оцінка за навчальні досягнення ($90 \leq a \leq 100$), що визначається Порядком формування рейтингу успішності у вищому навчальному закладі;

k_i – додатній ваговий коефіцієнт i -ї дисципліни (навчального предмета), курсової роботи (проекту), практики;

O_i – підсумкова оцінка студента, курсанта з i -ї дисципліни (навчального предмета), курсової роботи (проекту), практики;

$K = k_1 + k_2 + \dots + k_n$ – сума вагових коефіцієнтів дисциплін (навчальних предметів), курсових робіт (проектів), практик;

O – максимально можлива оцінка з дисципліни (предмету) за шкалою оцінювання вищого навчального закладу;

$b = 100 - a$ – додатковий бал за участь у науковій, науково-технічній діяльності, громадському житті, творчій та спортивній діяльності ($0 \leq b \leq 10$).

Наприклад, може бути використано один з таких варіантів вибору вагових коефіцієнтів:

всі вагові коефіцієнти дорівнюють одиниці;

вагові коефіцієнти дорівнюють кількості кредитів ЄКТС з відповідної дисципліни (навчального предмета), курсової роботи (проекту), практики.

У вагових коефіцієнтах можуть враховуватись інші характеристики обсягу та складності навчального матеріалу, трудомісткості підготовки, інтегрованості з іншими курсами або темами, наявність творчої компоненти тощо.

Для розрахунку додаткового балу b рекомендується сформувати перелік досягнень, що враховуються в рейтингу і не належать до показників успішності у навчанні, а також визначити бали, що надаються за кожне з таких досягнень. Додаткові бали рекомендується встановлювати з урахуванням рівня досягнень та особистого внеску студента, курсанта.

Якщо сума балів студента, курсанта за участь у науковій, науково-технічній діяльності, громадському житті, творчій та/або спортивній діяльності перевищує визначене вищим навчальним закладом максимальне значення, то його додатковий бал встановлюється рівним цьому максимальному значенню.

15. Рейтинговий список студентів, курсантів формується за рейтинговим балом від більшого до меншого.

У разі важливості розташування студентів, курсантів у рейтингу для призначення академічних стипендій, вища позиція надається особі з більшим значенням складової за навчальні досягнення. При неможливості визначення місця в рейтингу за цим показником відповідне рішення ухвалює стипендіальна комісія.

16. Рейтинговий список студентів, курсантів оприлюднюється на офіційному веб-сайті навчального закладу не пізніше ніж через три робочих дні після його затвердження стипендіальною комісією.

Приклад для розрахунку стипендії

Вчена (педагогічна) рада вищого навчального закладу визначає відсоток студентів, курсантів, які мають право на отримання академічних стипендій загалом, і відсоток студентів, курсантів, які мають право на отримання підвищених академічних стипендій, виходячи з умови балансу стипендіального фонду:

$$F = S(K_0 + K_1 k_s) [LV(k_e - 1) + LS],$$

де:

F – розмір місячного стипендіального фонду;

K_0 – загальна кількість студентів, курсантів, які навчаються за державним (регіональним) замовленням на денній формі навчання, окрім студентів, які навчаються за спеціальностями, переліченими в додатку до постанови Кабінету Міністрів України № 1047 від 28 грудня 2016 року;

K_1 – загальна кількість студентів, курсантів, які навчаються за державним (регіональним) замовленням на денній формі навчання за спеціальностями, переліченими в додатку до постанови Кабінету Міністрів України № 1047 від 28 грудня 2016 року (яким виплачується стипендія в підвищеному розмірі);

S – місячний розмір звичайної академічної стипендії (1100 грн для студентів, які навчаються у ВНЗ III-IV рівнів акредитації; 830 грн – для студентів, які навчаються у ВНЗ I-II рівнів акредитації);

k_e – коефіцієнт підвищення стипендії за особливі успіхи у навчанні ($k_e = 1,455$);

k_s – коефіцієнт підвищення стипендії для студентів, курсантів, які навчаються за спеціальностями, переліченими в додатку до постанови Кабінету Міністрів України № 1047 від 28 грудня 2016 року (яким виплачується стипендія в підвищеному розмірі),

$$k_s = \frac{1400}{1100} = 1,2727 \quad \text{для ВНЗ III-IV рівнів акредитації,}$$

$$k_s = \frac{1056}{830} = 1,2723 \quad \text{для ВНЗ I-II рівнів акредитації,}$$

LS – загальний ліміт стипендіатів;

LV – ліміт стипендіатів-відмінників.

Алгоритм розрахунку для ВНЗ III-IV рівнів акредитації.

1. Встановлюється LS - загальний ліміт стипендіатів; має бути в межах від 0,4 до 0,45.

2. LV - ліміт стипендіатів-відмінників, які отримують підвищену за особливі успіхи у навчанні:

$$LV = \left(\frac{F}{S(K_0 + K_1 k_s)} - LS \right) / (k_e - 1)$$

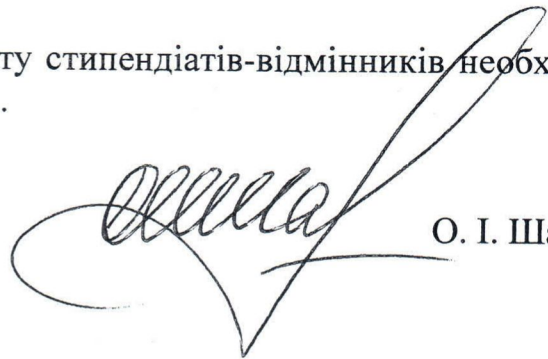
або з урахуванням конкретних числових значень

$$LV = 2,1978 * \left(\frac{F}{S(K_0 + 1,2727 * K_1)} - LS \right)$$

У формулі передбачається, що ліміт першокурсників-стипендіатів встановлюється на рівні загального ліміту стипендіатів.

У разі від'ємного значення ліміту стипендіатів-відмінників необхідно скорочувати загальний ліміт стипендіатів.

Директор департаменту вищої освіти

О. І. Шаров